POSTĘPOWANIE PODCZAS ZAGROŻENIA SKAŻENIEM CHEMICZNYM

Skażenie chemiczne – wynik stosowania bojowych środków trujących, awarii urządzeń przemysłowych i działań grup terrorystycznych. W wyniku skażenia następuje zanieczyszczenie powietrza, wód, gleby, ciała ludzkiego i zwierząt oraz przedmiotów, szkodliwymi substancjami chemicznymi stanowiącymi groźbę zatruć dla ludzi i zwierząt. Na terenie powiatu częstochowskiego potencjalnym źródłem zagrożenia niebezpiecznymi substancjami chemicznymi, są ewentualne kolizje drogowe cystern i wyciek przewożonych przez nie środków chemicznych.

1. Bądź przygotowany na wypadek skażenia chemicznego

Na wypadek wystąpienia skażenia chemicznego każda rodzina powinna mieć tak przygotowaną piwnicę, pokój lub mieszkanie, aby stanowić one mogły ochronę przed oddziaływaniem na organizm ludzki opadu substancji promieniotwórczych, środków trujących i niebezpiecznych dla zdrowia środków biologicznych, ponadto:

- zorientuj się, czy w terenie Twojego miejsca zamieszkania produkowane są lub magazynowane surowce lub półprodukty chemiczne charakteryzujące się własnościami toksycznymi. Jeśli w pobliżu Twojego miejsca zamieszkania przebiegają ważne szlaki komunikacyjne (tory kolejowe, arterie samochodowe), dowiedz się, czy są nimi przewożone niebezpieczne substancje chemiczne. Jeśli tak, to zapoznaj się ze sposobem postępowania na wypadek zagrożenia i powiadom rodzinę o sposobach postępowania;
- zabezpiecz się w podręczne środki ochrony dróg oddechowych, przetrzymuj je w ogólnodostępnym miejscu;
- bądź przygotowany na ewakuację, może ona potrwać kilka godzin, a nawet kilka dni;
- miej przygotowane następujące rzeczy:
  - latarkę z zapasowymi bateriami oraz solidne obuwie,
  - niezbędne zapasy żywności, wody, paszy, przedmioty pierwszej potrzeby, worki plastykowe na odpadki,
  - lekarstwa dla chorych, apteczkę domową, środki dezynfekcyjne, zapasowe oświetlenie, bateryjny odbiornik radiowy itp.,
  - sprzęt gaśniczy (np. gaśnica, koc, wiadro, piasek, łopata itp.),

2. Jeżeli jesteś świadkiem wypadku z udziałem niebezpiecznego środka chemicznego (NŚCh):

- powiadom natychmiast, w jakikolwiek sposób, straż pożarną i policję, podaj istotne dane:
  - miejsce zdarzenia,
  - swoje dane.
- nie bądź kibicem zdarzenia, ale oddal się z miejsca wypadku, aby zminimalizować ryzyko zatrucia;
- opuść rejon zagrożony, kierując się prostopadle do kierunku wiatru;

ZAPAMIĘTAJ:

Pojazdy samochodowe przewożące substancje niebezpieczne są oznakowane **pomarańczowymi** prostokątnymi tablicami z **czarnymi** napisami cyfrowymi określającymi rodzaj niebezpiecznej substancji według międzynarodowych oznaczeń, umieszczonymi z tyłu i przodu pojazdu, w następujący sposób:

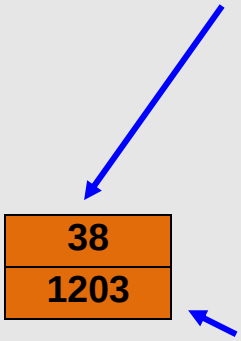

W górnej części tablicy oznacza się za pomocą kodu dwu - lub trzycyfrowego właściwości niebezpieczne Toksycznych Środków Przemysłowych (nr rozpoznawczy):

- Pierwsza cyfra numeru określa zasadniczą właściwość niebezpieczną materiału, rodzaj TSP, przy czym : **3** - oznacza materiał ciekły zapalny.
- Druga i trzecia cyfra numeru określają: rodzaj niebezpieczeństwa;
  - stopień zagrożenia;
  - dodatkowe cechy niebezpieczne, przy czym **8** - oznacza działanie żrące.

W dolnej części tablicy umieszczony jest numer identyfikacyjny NŚCh (wg wykazu ONZ), w tym przypadku **1203** – Formaldehyd. Gdy **pierwsza** i **druga** cyfra są takie same oznacza to nasilenie niebezpieczeństwa głównego (zasadniczego). Znak "**X**" postawiony przed numerem rozpoznawczym niebezpieczeństwa oznacza zakaz zetknięcia się tego materiału z wodą.

3. Podczas skażenia chemicznego (awarii)

- zachowaj spokój, przeciwdziałaj panice i lękowi, zatelefonuj do straży pożarnej,
- gdy znajdujesz się w samochodzie, zamknij okna i wyłącz wentylację,
- chroń drogi oddechowe. W tym celu wykonaj filtr ochronny z dostępnych Ci materiałów (zwilżona w wodzie lub wodnym roztworze sody oczyszczonej chusteczka, szalik, ręcznik, itp.) i osłoń nimi drogi oddechowe;
- opuścić rejon zagrożony, kierując się prostopadle do kierunku wiatru omijając miejsce awarii, Jeśli jest to niemożliwe, a miejsce awarii nie jest Ci znane, schroń się do pomieszczeń;
- włącz dostępne środki masowego przekazu (np. radio, TV) na program lokalny i stosuj się do zaleceń i informacji przekazywanych w komunikatach;

- zadbaj o bezpieczeństwo dzieci, osoby niepełnosprawne i zwierzęta, wyłącz urządzenia gazowe i elektryczne, wygaś piece, zamknij przewody kominowe i wentylacyjne. Gdy zostanie zarządzona ewakuacja, zamknij okna, mieszkanie, powiadom sąsiadów i udaj się w kierunku wskazanym w komunikatach lub przez służby porządkowe;
- przystąp niezwłocznie do uszczelniania okien, drzwi, otworów wentylacyjnych oraz innych możliwych dróg przedostania się toksycznego środka, gdy nie zdążyłeś opuścić mieszkania;
- wykorzystaj zastępcze i podręczne środki ochrony dróg oddechowych i skóry (maski tkaninowe, płaszcze impregnowane, okulary ochronne, tampony z waty lub gazy);
- zabezpiecz żywność w szczelnych pojemnikach;

ZAPAMIĘTAJ:

Zapach środków toksycznych jest wyczuwalny znacznie wcześniej, zanim stężenie środka toksycznego stanie się groźne dla życia ludzkiego !!!

4. Po skażeniu chemicznym (awarii)

- do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie opuszczaj uszczelnionych pomieszczeń, stosuj się ściśle do poleceń organów obrony cywilnej;
- unikaj spożywania żywności z Twojego ogrodu oraz mleka od Twoich krów, dopóki nie będą zbadane przez terenową stację sanitarno - epidemiologiczną;
- jeśli przebywałeś w strefie skażonej, zdejmij ubranie, które uległo zanieczyszczeniu, weź prysznic i włóż czyste ubranie, a następnie zgłoś się do lekarza (lub poddaj się zabiegom sanitarnym);
- spakuj skażone ubranie i buty w oddzielnym szczelnym pudle, bez kontaktu z innymi nieskażonymi rzeczami, i wezwij władze lokalne do usunięcia tych przedmiotów;
- dowiedz się u lokalnych władz, czy i jak odkazić ziemię, zwierzęta gospodarskie, żywność, paszę i nieruchomości,
- przewietrz dokładnie wszystkie pomieszczenia.